

1933 Oprichting 'Afdeling Zaanstreek'

Op 29 mei 1933 werd 'Saenden' als 13de afdeling van de 'Nederlandse Smalfilmliga' (de tegenwoordige NOVA) opgericht door de heren Jb. Fontijn, D. Nijntjes, W. Kaper, P. van het Kaar, D. ter Wee en R. Teunissen. In deze beginperiode werd op 16 mm gefilmd,; een uiterst kostbare zaak als je weet dat 30 meter film toen f 15,- kostte. Ter vergelijking: een arbeider verdiende in die tijd gemiddeld f 16 tot f 24,- per week! Het smalfilmen was in die dagen dan ook een hobby, die voornamelijk was weggelegd voor de beter gesitueerden.

Vaak vonden de bijeenkomsten plaats in de huiskamers van de leden, waardoor ook de vrouwen van de leden geïnteresseerd werden in de smalfilmhobby. De gezelligheid ging hierdoor steeds meer de boventoon voeren, terwijl het opvoeren van de filmprestaties op de achtergrond raakte. Desondanks waren er verschillende leden die serieuze pogingen ondernamen om films te maken die het bekijken waard waren. De heer P. van der Kaar won in 1934 met zijn film 'Mooie violen' de Nationale Kinowedstrijd te Den Haag. Tandarts Willem Kaper was destijds een buitengewoon actief lid en een echte doe-het-zelver, hij ontwikkelde zelf zijn films en vertoonde zijn films voor bejaarden en verenigingen. Naar hem is destijds ook een wisselbeker vernoemd. Met behulp van grammofoonplaten werd toen al geprobeerd een soort geluidsfilm te maken. Critiek op de vertoonde films werd er toen al ongezoeten geleverd.

1939 Filmavond in het 'Het Wapen van Amsterdam'

Op 29 maart 1939 hield de afdeling 'Zaanstreek' van de 'Nederlandse Smalfilmliga' een filmavond in het 'Het Wapen van Amsterdam'.

De clou van de avond was een kijkje te kunnen nemen in de filmstudio van de Zaanse Liga. De film 'Meneer Prutsgraag' werd volgens de regels met draaiboek, cameraman en acteur plus de nodige requisieten opgenomen. Dankzij de zeer snelle ontwikkeling van de film door de heer W.J. Lambeek (foto-filmzaak in Zaandam) kon deze een uur later op het witte doek geprojecteerd worden. Deze demonstratie werd gedaan door de volgende heren: C. Kunst (acteur), W.Kaper (draaiboek), J. koopman (cameraman), Van 't Kaar (muziek) en W.J. Lambeek (vertoning).

1940 Jaarvergadering bij de afdeling Zaanstreek

Ondanks alle onheilspellende berichten, hield de 'Nederlandse Smalfilmlig' haar oog op de toekomst gericht. 'Het zal zo'n vaart niet lopen', dacht het bestuur. Vandaar dat de 'Nederlandse Smalfilmliga' in het weekend van 27 en 28 april 1940 haar jaarvergadering en congres hield bij de afdeling Zaanstreek. Er was een tentoonstelling van film-apparatuur ingericht in 'Het Wapen van Zaandam' tegenover de Zaandammerboot. De congresleden werden officieel ontvangen door het gemeentebestuur van Zaanse Schans en zij werden welkom geheten door burgemeester A. H. van Gelderen. 'Na een inleidend woord van den Zaanse historicus, den heer G. J. Honig', aldus schreef het Handelsblad van 27 april 1940, 'werden bezoeken gebracht aan de Zaanlandsche Oudheidskamer aan de Lagedijk te Zaanse Schans, het

Zaansche Molenmuseum aan de Museumlaan te Koog a/d Zaan, en aan den geheel gerestaureerde oliemolen 'Het Pink', die als museum en als tentoonstellingsgebouw was ingericht, alwaar de bezoekers te zien en te horen kregen over het rijke verleden van de Zaanstreek'. Ook in die tijd organiseerde men reeds 'touringcar-trips'. Zondagsmorgens maakte men namelijk een rondtoer door alle Zaangemeenten, waarbij Wormer en Jisp niet werden vergeten. 's Middags werden de bekroonde films van de nationale filmwedstrijd vertoond. Nimmer tevoren was het aantal ingezonden films voor deze nationale filmwedstrijd zo groot geweest als juist dit keer. Met 40 inzendingen had de filmclub alle records gebroken. In het dagblad 'De Zaanlander' van 29 april 1940 lezen we o.a.: 'Uiterst voldaan keerden de filmgasten naar hun haardsteden terug met ongetwijfeld talrijke indrukken van de twee interessante dagen in deze contreien doorgebracht!'. Elf dagen later was het oorlog.... !

1940-1945 De zwarte jaren

Al kwam men in het begin van deze periode nog wel regelmatig bij elkaar, allengs werd dat minder, totdat men op een gegeven ogenblik het raadzamer vond, geen bijeenkomst meer te organiseren, en de club maar te laten voor wat hij was. In die periode bedroeg het aantal leden slechts twintig. Afgezien nog van het feit, dat het risico steeds groter werd om bijeen te komen, i.v.m. razzia's e.d. Ook het zo begeerde filmmateriaal was niet meer verkrijgbaar. Tenzij men lid was van de 'Kultuurkamer'. Doch daarvoor bedankte onze kinoclub.

1945 Naamsverandering van de vereniging

Eindelijk kon men na vijf verschrikkelijke jaren weer eens vrij adem halen. Men hoefde niet langer bang te zijn, en men kon weer vrijuit denken en praten. Al leefde Nederland en dus ook de Zaanstreek, in een ware feestroes, toch begon men in onze kinoclub langzamerhand ook weer eens aan diverse activiteiten te denken. In september 1945 kwam men weer voor het eerst bijeen alwaar de nieuwe activiteiten besproken werden. En die in de hierop volgende jaren ontplooid zouden worden. In dat jaar vond ook een ingrijpende naamsverandering van de club plaats. De naam: 'Afdeling Zaanstreek' werd veranderd in: 'Smalfilmgroep Saenden'.

1948 'Scherven', 16 mm speelfilm van drie kwartier

De lange speelfilm 'Scherven' was wel het eerste grote gebeuren van Saenden van na de oorlog. De film, die opgenomen was op 16 mm filmmateriaal, had een projectieduur van drie kwartier. In het bijzijn van vele genodigden vond op 5 juni 1951 de première van deze film plaats in de recreatiezaal van Pieter Schoen te Zaandam. Naar een scenario van Cor Kunst werd de geschiedenis verbeeld van het

onschuldige boerenmeisje dat met de stereotype 'nette heer' naar de stad gaat om gelukkig te worden, maar bedrogen wordt en ontgoocheld naar huis terugkeert. De kritieken in de dagbladen waren nogal verdeeld, maar wel eensgezind in hun bewondering voor de moed en het doorzettingsvermogen van de Saenden-leden. De film, die een productietijd van zo'n drie jaar vergde, had f 600,- gekost. Vele malen is deze film niet alleen binnen de club gedraaid, maar ook daarbuiten bij verschillende verenigingen, instellingen e.d.

1953 20-jarig bestaan 'Saenden'

Het jaar, waarin 'Saenden' precies 20 jaar bestaat. Doch zoals dat bij een 'zaankanter' behoort, houdt hij van soberheid en eenvoud. Vandaar dat dit jubileumjaar onopgemerkt voorbijging. Minder onopgemerkt in ditzelfde jaar was de spectaculaire miljoenenbrand van de oude rijstpakhuizen, gelegen aan de Zaan en Oostzijde te Zaandam. Op 15 oktober 1953 brak in voornoemde bedrijfspanden een ongekende grote brand uit, die nog verscheidene maanden zou blijven voortwoekeren, i.v.m. de grote hoeveelheden cacaoboter en cacaodoppen die hierin waren opgeslagen. Zonder het van elkaar te weten, stonden Cees Tirmerman, Jo de Wijn en Fuchs de brand op het 8-mm filmmateriaal vast te leggen. Op de eerstvolgende clubavond hoorden zij van elkaar, dat een ieder vanaf een ander opnamepunt de 'fik' verfilmd hadden. Men besloot om van al het opgenomen filmmateriaal gezamenlijk één grote reportagefilm te maken. Deze film oogstte bijzonder veel succes zowel bij brandweerkorpsen als in de hoogste brandweerkringen te Den Haag en Rotterdam. Van de originele film werden talrijke kopieën gemaakt, die als 'instructiefilm' moesten dienen voor o.a. brandpreventie e.d. De recettes, die hieruit voortvloeiden, kwamen in de clubkas terecht. 'Aan het eind van het jaar toch nog een klein jubileumgeschenk', zou men kunnen zeggen.

1956 Twee filmpremières

Hoewel de televisie toch zijn stempel op het verenigingsleven begon te drukken, viel hiervan bij Smalfilmgroep Saenden nog weinig te bemerken. Met een ledenbestand van 67 leden behoorde 'Saenden' tot één van de grootste smalfilmclubs in den lande. Wellicht onder invloed van de komst van de televisie daalde het aantal na enkele jaren weer geleidelijk. Wederom waren er in 1956 zowaar zelfs twee filmpremières. De eerste film, getiteld: 'Hypnos', waaraan zo'n anderhalf jaar gewerkt was, kwam wederom tot stand o.l.v. Cor Kunst, in samenwerking met de leden van de toneelgroep ZVV (waarvan Cor Kunst tevens regisseur was). De tweede première in dat jaar gold voor de film 'Zaans Molenleven', die onder de bezielende leiding van scenario-schrijver-regisseur R. Caro tot stand kwam, en waarvan het camerawerk grotendeels voor rekening kwam van Jan de Jong. In deze film, die over het leven en werken op en om de molen(s) handelt, wordt het leven van een Zaanse molenaarsgezin anno 1890 tot leven gebracht. Bij de première zaten zeer veel genodigde instanties. O.a. 'De Zaanse Molen' waarmee de filmmakers vaak in overleg samenwerkten om de benodigde toegang te verkrijgen.

1958 25-jarig bestaan 'Saenden'

Een jaar waarin de Smalfilmgroep Saenden precies een kwart eeuw bestond. Dit keer ging het jubileumjaar de Saenden leden niet onopgemerkt voorbij. Het bestuur, dat tevens als bescheiden feestcommissie optrad onder aanvoering van Cees Timmerman, onderzocht diverse mogelijkheden op een 'avondje-uit' in Amsterdam. Unaniem besloot men om de spectaculaire film 'Around the World in 80 Days' in Nöggerath in Amsterdam te bezoeken. Met een aantal personenauto's van de leden werd de reis naar de hoofdstad gemaakt. Velen beleefden de aaneenschakeling van gebeurtenissen in dit spektakelstuk zo intensief, dat de frisdrank in de pauze uitkomst bracht. Na afloop begaven de leden met hun vrouwen of verloofden zich naar hotel-restaurant 'de Kroon' aan het Rembrandtplein, onder het luisterrijk genot van een 'strijkje', bood de smalfilmgroep haar leden iets aan. Uiterst voldaan arriveerden de jubilerende filmers 's nachts weer in het 'Zaantje'.

1963 30-jarig bestaan 'Saenden'

Alhoewel er genoeg aanleiding voor bestond om het 30 jarig bestaan van de filmclub te vieren, is daartoe niets ondernomen. Vermoedelijk had men het te druk met de filmerij in die dagen. Eén van de meest succesrijke films in bestaan van 'Saenden' werd toch wel in de zestiger jaren gemaakt. Een waar 'kassucces'. De inhoud van deze film handelt over het magere mannetje, dat aan een (ingebeelde) ziekte denkt te lijden, en een uitgebreid onderzoek bij zijn huisarts ondergaat. Onder de voor velen raadselachtige titel 'Morbophobie' behaalde dit humoristische geval vele prijzen in binnen- en buitenland. Deze film werd gemaakt door een werkgroep in Wormerveer o.l.v. de heren J. de Jong, M. P. Bruyn en R. Caro. Tevens werd in dit 6e lustrumjaar 'Het District NH-'63' opgericht, waarvan 'Saenden' ook deel uitmaakte.

1968 35-jarig bestaan 'Saenden'

Het jaar 1968 is de geschiedenis ingegaan als een groots jubileumjaar! Ofschoon de financiële middelen tamelijk beperkt waren, wilde het bestuur van 'Saenden' haar 35-jarig jubileum niet geheel en al ongemerkt voorbij laten gaan. Zij had daartoe een grote landelijke filmwedstrijd uitgeschreven onder het motto: 'De Zaanstreek, provisiekast van Nederland'. Deze wedstrijd, waaraan elke smalfilmer kon deelnemen, werd georganiseerd in nauwe samenwerking met de NOVA, de Zaanse VVV, de Stichting ter Bevordering van de Amateurfotografie en Stadsvoorlichting Zaandam. Speciale boottochten gaven de nederlandse smalfilmers volop de gelegenheid nader kennis te maken met de Zaanstreek. Het hoogtepunt hiervan was ongetwijfeld een bezoek aan de Zaanse Schans. De vele historische molens en huizen, bijeengebracht tot een spiegelbeeld uit vervlogen tijden, ontbraken dan ook niet in de vele wedstrijdfilms. Voor haar eigen leden had het bestuur ook iets leuks in petto! Op een zondagmiddag in mei vertrok men met de auto naar Schiphol. Voor de deelnemers had het bestuur o.a. een filmwedstrijd uitgeschreven. Aan het eind van de middag werd weer koers gezet op de Zaanstreek, alwaar ten huize van de familie

Van Engen het feest-menu, verzorgd door de firma Buter, genuttigd werd.

1973 40-jarig bestaan 'Saenden'

Hoewel het bestuur der vereniging zich over het 40-jarig bestaan een idee had gevormd, is hiervan in de praktijk niets terechtgekomen. Het verenigingsjaar verliep op dezelfde wijze als de hiervoor afgaande jaren, met uitzondering van 20 maart, de avond waarop Karel de Vries en Karl Streuli uit Haarlem hun filmproductie kwamen vertonen, en wat een waar hoogtepunt genoemd mag worden. Een tweede hoogtepunt in het 8e lustrumjaar was wel, dat er in dit seizoen bij 'Saenden' 41 films tot stand waren gekomen, waarvan er 6 een certificaat kregen voor het NH'63 festival.

1978 45-jarig bestaan 'Saenden'

Het negende lustrum... vooravond van bijna een 'halve eeuw film'... Hoewel 'Saenden' op dit moment helaas geen deel uitmaakt van NH'63, blaast zij haar partij nog best mee... Al is 'Saenden' weliswaar 45 jaar oud, zij is nog altijd vitaal en jong van geest. Getuige het feit, dat zij op 7 april haar leden met echtgenote een bowling-partij in de Bowling te Zaandam aanbood! Op dinsdag 11 april bood 'Saenden' haar leden een 'ouderwets'-filmprogramma aan. De heren C. Timmerman, J. de Jung en R. Ouwejan draaiden films uit de oude Saenden doos. Zondag 16 april werd een receptie gehouden in de Bam Broerse hoek aan de Paltrokstraat te Zaandam, alwaar de aanwezigen de mogelijkheid werd geboden, om tijdens de receptie-uren, in een speciaal daarvoor ingerichte 'bioscoophoek', films van diverse pluimage te bekijken.

2002 Clubfilm 'De Disk'

Het jaar 2002 stond in het teken van 'De Disk'. Deze 40-minuten durende actiethriller werd in 12 draaidagen opgenomen. Het idee kwam van Steven Geldof (tevens regie) en hield de hele zomer alle clubleden in de ban. Productieleider Frans Meerhoff heeft een zeer uitgebreid verslag van het tot stand komen van 'De Disk' op het internet gezet en bijna van dag tot dag bijgehouden.

De making of De Disk

v.l.n.r. (de hand van) Steven Geldof (regie), Han van der Stok (camera) en Louis Koers (geluid).

2003/04 De prijzen van de 'De Disk'

Op 1 april bekroonde de rondreisjury de actie-thriller 'De Disk' met Goud en een nominatie voor het 'FAA NH'63 Regiofestival'.

Op 27 april werd op het FAA NH'63 Regiofestival Goud en Laureaat gewonnen. Daarnaast werden twee oorkondes toegekend voor 'actiegeloofwaardigheid' en 'goede casting' en een nominatie voor de 'Nationale Wedstrijd voor niet-commerciële film 2003'.

Op 25 en 26 oktober werd op de Nationale NOVA Manifestatie in Emmeloord in het kader van de 'Nationale Wedstrijd voor niet-commerciële film 2003' Goud gewonnen. Daarnaast werd de clubfilm extra bekroond met een speciale prijs: 'Prijs voor de beste groepsfilm'. Op zondag 2 november werd op het Festival of Amateur Film Creations in Zandvoort de derde prijs gewonnen. De jury: 'Technisch heeft de Videofilmgroep Saenden alles onder controle. Hoofdrolspeelsters Ylvie Pieters en Dewi Lamballais leveren goede prestaties en kunnen geweldig gillen en ook schurk Timothy Franken plays it straight. Speciale vermelding krijgt de car chase, die perfect is uitgevoerd.'

20 t/m 23 mei 2004 Beverwijk Benelux filmfestival - Derde prijs.